

ПОДАРЕТЕ
КНИГА

Материал от училище: Да / Не X

От учебната програма за
клас: _____

Подходящ за ниво/клас: 5 - 8

Урок №25-ПАРИТЕ

А. Споделете интересни факти, за да предизвикаме интерес и внимание на детето 5 мин

Интересен факт №1: Най-голямата по размер банкнота е с размерите на лист хартия А4. Това са 100 000 песо, от Филипините. Те са проектирани по повод един век независимост от испанското владичество. Банкнотите от лимитираната серия са били предложени само на колекционерите, които са можели да си закупят една от за 180 000 песос, или около 3 700 щатски долара. (7500 лева).

Интересен факт №2: Джон Шепърд-Барън се смята за създателя на първият в света автоматичен банкомат. Той представил устройството си на британската банка Barclays и банкерите са приели идеята веднага. През 1967 година в Лондон е инсталиран първият модел банкомат.

Б. Същинския урок, който да разкажем структурирано, на база на опорни точки - 15 мин

Урок

Замисляли ли сте се откога съществуват парите и кой ги е въвел в употреба? Те се използват от древни времена и променяли облика си, докато се стигне до хартиените пари и монетите, познати днес. Първоначално се е използвал бартерът като начин за търговия. Постепенно обаче практиката с размяна на стоки се видоизменила.

Ацтеките започнали да използват шоколадови пари и по-точно какаовите зърна. А при покупко-продажба на скъпи стоки, се търгувало с чували какаови зърна, като всеки чувал се изчислявал приблизително на 24 хил. зърна. Но тъй като търговията с чували не била удобна заради размерите на „парите“, ацтеките въвели използването на „качтли“. Това били тънки памучни пелерини, всяка от които се равнявала на 60 до 300 какаови зърна. Заедно с какаовите зърна се използвали за ежедневна търговия, като с тях обикновено се купували роби.

Други народи пък използвали раковини, миди, медни звънци, мъниста, царевични мамули, ечемик, кокосови орехи, масло, сушена риба, ориз, сол като разменни средства. А солта била толкова използвана, че от нея идва наименованието salary (от. англ. език - заплата, а sal означава сол на латински).

Откъде идват парите? Кой е изобретил монетите?

В Западна Африка започнали да търгуват с метални халки, в Либерия - дълги железни ленти, сплетени от двете страни. В Конго пък използвали месингови пръчки. Кога обаче започват да се секат монети?

Смята се, че първи финикийците въвеждат парите, приличащи на монети, които в днешно време наричаме финикийски знаци. Те били продукт от появата на много голям брой стоки и различни цени, както и от нуждата да търгуват по някакъв начин с други народи, тъй като тяхната земя била изключително неплодородна, и така измислили златните, сребърните и медните финикийски знаци, с които купували стоки от други страни.

Разменната стойност на монетите се определяла от метала, големината и теглото им. Най-скъпи били най-големите, тежки и златни монети. Според друга хипотеза пък първи

ПОДАРЕТЕ
КНИГА

Материал от училище: Да / Не X

От учебната програма за
клас: _____

Подходящ за ниво/клас: 5 - 8

китайците започват да използват монети като разменно средство, а лидийците са първите, които започнали да сечат монети от електриум (смесица от злато и сребро) с рисунка отгоре.

След тях древните гърци започнали да правят сребърни и бронзови монети (драхми) с точно определено съдържание на метал, а като гаранция за съдържанието им, те били щамповани с лика на владетеля и града, в който са произведени. Така вече не се налагало монетите да бъдат претегляни, а само се броили.

В. Да поработим за грамотността - 10 мин

Диктовка на тема, свързана с урока

Мръсни пари

Проучванията показват, че най-мръсното нещо са парите. По тях живеят патогенни вируси и микроби, които издържат до 48 часа, а някои от най-опасните и до 17 дни. Освен това, по голям процент от банкнотите в САЩ са намирани следи от кокаин, останали от пристрастените към наркотика.

Г. Забавни въпроси, които ако не можем да отговорим заедно с детето, можем да си помогнем и с интернет и заедно да потърсим отговора. Един въпрос може да остане за самостоятелно търсене за следващия урок или да обсъдим по телефона - 5 мин

Въпроси

1. Коя е банкнотата с най-голяма стойност, печатана в България?
2. Коя банкнота от съвременните български е най-рядка?
3. Какво е инфлацията?

Основни насоки за помощник-учителите:

1. Не е нужно да си професионалист - тук си, за да помогнеш на едно дете да научи нещо и то е не е задължително да бъде съобразено с програмата на МОН. Представи си, че четеш енциклопедия с детето на съседите.
2. Ако все пак се притесняваш, не се притеснявай да питаш координатора за съвет.
3. Можеш да получиш и педагогически насоки, как да проведеш урока си и от главния учител на занималните ни, Павел Топалов, неговият телефон е 0893/202020.
4. Можеш да ползваш телефон и интернет за урока, стига да бъде, за да търсите информация по темата. Може и по друга тема, важното е да научим нещо с детето, а понякога също толкова важно е да го научим как само да намира информацията.
5. Можеш да споделиш мнения, съвети или нови уроци, разработени от теб на pk@podaretekniga.org

*С благодарност към нашите смели помощник - учители,
Фондация Подарете книга*